

Савела Єлизавета Андріївна,

курсант четвертого курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Давидова Наталія Валентинівна,

кандидат юридичних наук,
викладач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

РИЗИКИ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

В сучасній Україні приватні підприємства займають велику частину від загальної кількості господарюючих суб'єктів приватної власності фізичних та юридичних осіб. З кожним роком з моменту проголошення Незалежності України ця кількість росте, не зважаючи на великі вимоги для їх створення.

Цей спосіб заробітку є досить зручним: в першу чергу, через відсутність вимог щодо мінімального розміру статутного фонду, а також через можливість здійснення одноосібного керівництва і управління такою юридичною особою, адже законодавство не містить вимог щодо обов'язкового створення в приватному підприємстві виконавчого та інших органів.

Однією з проблем законодавчого закріплення приватних підприємств є те, що Цивільний Кодекс, на відміну від Господарського Кодексу, взагалі не містить такого поняття, як «приватне підприємство», і не відносить їх до організаційно-правової форми юридичних осіб.

Відповідно до ч. 2 ст. 81 Господарського кодексу України, юридичні особи, залежно від порядку їх створення, поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права.

У стаття 83 Цивільного кодексу України зазначається, що юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом, а також, що суспільства поділяються на підприємницькі та непідприємницькі [2].

Особливості правового становища таких підприємств регламентуються законодавством лише схематично. Так, приватні підприємства за законодавством України згадуються лише в Господарському кодексі України, а саме в одній статті, яка має однойменне найменування «Приватні підприємства».

Стаття 63 Господарського Кодексу зазначає, що одним із видів підприємства є приватне підприємство, що діє на основі приватної власності громадян чи суб'єкта господарювання (юридичної особи).

У статті 113 Господарського Кодексу України приватним підприємством визнається підприємство, що діє на основі приватної власності одного або кількох громадян, іноземців, осіб без громадянства та його (їх) праці чи з використанням найманої праці. Приватним є також підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання - юридичної особи.

Тож на законодавчому рівні не закріплено поняття «приватного підприємства, що як наслідок ускладнює функціонування підприємств.

Під час ведення будь-якої діяльності, не зважаючи чи це ведення підприємства, чи іншого виду діяльності, присутній ризик. Підприємницький ризик - це імовірність виникнення збитків або неодержання доходів порівняно з варіантом, що прогнозується або навіть не можливості підрахувати дохід.

Такі науковці як Варналій З.С., Сизоненко В.О. дають таке визначення: «У кожній сфері підприємницької діяльності ризик пов'язується зможливою втратою (повною або частковою) ресурсів, що є урозпорядженні підприємця. Це можуть бути матеріальні, фінансові, інтелектуальні та інші ресурси» [3].

Тюленева Ю.В вважає, що ризик –це категорія відтворювання в ринковій економіці, він пов'язаний зкожним етапом, елементом, ланкою господарської діяльності, починаючи від створення умов виробництва і кінчаючи виробництвом товарів і послуг і їх реалізацією. Підприємець повинен дуже добре орієнтуватися в навколишньому середовищі, знати ціни, стежити за новими розробками, аналізувати попит і пропозицію на різних ринках, не допускати виробничих збоїв і т.д. недотримання цих багатьох інших правил може привести до невиправданого збитку [4].

Під час заснування підприємства завжди присутні ризики та ймовірність прогорання ідеї й всього бізнесу. Одними з головних факторів, що заважають закласти основу підприємницької діяльності є:

- Недостатність коштів на початок ведення бізнесу, адже навіть якщо ви підготувалися та у вас є початковий капітал, його досить часто не вистачає на всі потреби що виникають на шляху до мрії;
- Банківські установи не завжди надають кредити на відкриття підприємства, адже це є досить ризикованим, або ваше майбутнє підприємство не викликає довіру ви можете не вчасно повернути кошти, які взяли в кредит;
- Наступною проблемою є податки, які повинно сплачувати кожне підприємство - вони завеликі. Звичайно, що для економіки країни податки мають велике значення і формують її основну систему, але на початковому етапі розвитку підприємства необхідно зменшити податки, щоб підприємство могло повноцінно сформуватися, а в подальшому підвищити їх, щоб стабілізувати економіку;
- Також заснуванню та розвитку підприємства заважають великі ціни на техніку, машини для його ведення. Також вони часто ламаються, і підприємство отримує одні лише збитки;
- В сфері підприємництва діє конкуренція, яка є не завжди добросовісною, що заважає підприємствам розвиватися, збільшуватися. В сучасному світі досить важко придумати щось нове, корисне для суспільства, аби воно користувалося попитом та відрізнялося від інших тотожних продукцій чи послуг;
- Сучасна економіка не є стабільною, іноземні валюти, їх курс то різко підвищується, то знижується, що завдає збитки підприємствам або навпаки доходи, але не всім. Через таке явище як криза в економіці ціни також різко змінюються від найвищих до найменших;
- Слід зазначити, що цінова політика також є невизначеною, і тому новостворене підприємство, яке не має репутації починає з низьких цін на свою продукцію та послуги, і на початкових етапах мають мінімальний дохід, який ледве покриває всі витрати.

Отже, почати будувати приватне підприємство з самого початку є досить складним процесом, що вимагає багато зусиль та капіталовкладень. В сучасних умовах досить важко розвивати свій бізнес та розширяти його, але якщо знати всі нюанси вказаної діяльності цього можливо досягти.

На законодавчому рівні слід спростити процедуру започаткування малих підприємств задля можливості надання їм розвитку. Слід знищувати таке поняття як недобросовісна конкуренція, зменшувати прояви кризи в економіці країни, забезпечити існування чіткої цінової політики, щоб недобросовісні підприємства не вводили в оману своїх споживачів.

Бібліографічні посилання:

1. Господарський Кодекс України. Закон від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 06.11.2019)
2. Цивільний кодекс України. Закон від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 06.11.2019)
3. Варналій З.С., Сизоненко В.О. Основи підприємницької діяльності: Підручник для учнів 10-11 кл. ЗОШ, ліцеїв та гімназій. Київ. Знання України, 2003 (2004). 404 с.
4. Тюленева Ю.В. Визначення категорії «ризик підприємницької діяльності» як основа ефективної діяльності підприємств. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут: збірник наукових праць. 2009. № 6.63